

A Könyvtárostanárok Egyesületének jubileumi emléküléséről

(Budapest, OPKM, 2006. november 30.)

Egyesületünk ebben az évben kerek évfordulóhoz érkezett: az MKE-n belül 1986-ban alakult meg a könyvtárostanári szekciónk: húsz éve alakult történeti jogelődünk, az MKE Iskolai Könyvtárosok Szervezete. Tényleges önállóságunk csak néhány évvel később, 1997-ben következett be a KTE jogi önállóságával. Mindezt szerettük volna, és remélem sikerült is méltóképpen megünnepelni.

A KTE vezetősége pontos forgatókönyvet készített erre a napra, mivel sok mindent terveztünk megvalósítani. Nagyon készültünk rá, hogy megfeleljünk elődeinknek, akik sokat tettek az iskolai könyvtárügyért. Szerettük volna, ha mindenki jó érzéssel, szakmailag és emberileg feltöltődve fejezi be a napot.

A regisztrációnál kedves meglepetés várta a Könyvtárostanárok Egyesületének tagjait. Mindenki átvehette ajándékként a *Kis KTE Könyvek* sorozat első kötetét, melyet Pappné Vőneki Erzsébet állított össze: *Természetes. Természettudományi ismeretszerzés könyvvel – könyvtárral* címmel. A kiadvány, melynek kiadását a Nemzeti Kulturális Alap, a Közoktatási Modernizációs Közalapítvány és a Könyvtárostanárok Egyesülete támogatta, kalauz és feladatgyűjtemény az 5–8. évfolyam számára.

További ajándék volt még egy *jubileumi CD* is, melyet az egyesület elnöke, Bondor Erika állított össze. Az évfordulón kiadott CD-n a visszaemlékezések és a történeti munkák, tanulmányok mellett a napjaink gyakorló könyvtárostanárai számára hasznos feladatlapokat, tananyagokat is közrebocsátottunk. A CD-n szakmai anyag, a módosításra kerülő KTE alapszabály szövege (munkaanyag), etikai alapelvek, valamint ajánló bibliográfia található a KTE publikációkról. A pályakezdő kollégáknak és talán a rutinosabbaknak is hasznos szakmai anyagok mellett az egyesületünk jelenét, programjait bemutató fotókat is talál az érdeklődő a fotógalériában. A rengeteg kép bepillantást enged az egyesület éltébe: jó volt felidézni újra a kedves pillanatokot a Szombathelyi Nyári Akadémiáról, az MKE Vándorgyűléseiről, a Könyvfesztiválról, az Őszi és Tavasz Szakmai Napokról, a KTE baráti körének tavaszi találkozásjáról. Ebből is látható, milyen gazdag, színes, sokrétű egyesületünk munkája. A *Kapcsolatok* fejezetben közöljük elérhetőségeinket és a fontosabb szakmai linkeket is.

Az egész napos program forgatókönyve a következőképpen alakult:

A KTE délelőtt tartotta *Őszi szakmai napját: Kapcsolódási pontok – az iskolai könyvtár a közoktatásban és a könyvtári rendszerben* címmel rendezett konferenciát, amelyre az egyesület tagjait és a konferencia témája iránt érdeklődőket vártuk.

A délelőtti program moderátora *Hock Zsuzsa*, az FPI könyvtárpedagógia szakértője volt, ő igyekezett az előadókkal a pontos időpontot betartatni.

Bondor Erika KTE elnök köszöntő szavai után *Hámoriné Váczy Zsuzsa* az OKM Közoktatási Programfejlesztési Osztály osztályvezetője tartott előadást *A közoktatás az Új*

Magyarország Fejlesztési Terében – az iskolai könyvtárak szerepe a kompetencia fejlesztésben címmel. Az előadó beszélt a mindenkori oktatáspolitikai alapvető céljairól, a közoktatás-fejlesztést meghatározó fő stratégiákról, annak fő célterületeiről, továbbá a Nemzeti Fejlesztési Terv várható eredményeiről, arról, hogy új, korszerű tanulási környezet megteremtésén kell munkálkodnunk, és ennek megfelelő színtere lehet az iskolai könyvtár. A képességfejlesztést előtérbe kell helyezni az ismeretközpontú oktatással szemben, új pedagógiai kultúrával kell megismerkednünk. Beszélt a szakmai tartalom megújulását célzó feladatokról, a hatékonyság, eredményesség és esélyegyenlőség eléréséről az oktatásban. Elmondta, hogy tartalmi megújulásra van szükség.

A következő előadó *Dr. Kenyéri Katalin*, az OKM Könyvtári Osztály vezető főtanácsosa volt: *Kapcsolódási pontok a könyvtári rendszer egészéhez* címmel tartotta meg előadását. Dr. Kenyéri Katalint ismerősként köszönthettük, az iskolai könyvtárosok szívesen hívják meg rendezvényeikre előadónak, hiszen mindig tud újat és tartalmasat mondani nekünk, könyvtárostanároknak. A könyvtári fejlesztési célokat a következőkben határozta meg: 1. Tartalomszolgáltatás; 2. A könyvtári dokumentumok hozzáférhetővé tétele (dedikált hálózat). A tartalomszolgáltatásnál a digitalizálást emelte ki elsősorban, én is ötletet merítettem ebből, és gyorsan elkészítettem az iskolai könyvtárunk digitalizálási tervét, amit már ismertettem is a pedagógusokkal, mivel az ő feladatuk (is) leadni a majd elektronikus úton is hozzáférhető dokumentumokat (iskolai értesítő, iskolaújság, fotók, tanulói pályamunkák). Ennek technikai feltételeit az informatikus-könyvtáros biztosítja.

Bővebben beszélt az olvasási kompetencia fejlesztéséről, arról, hogy milyen szerepe lehet az olvasás megszerettetésében az iskolai könyvtárnak (egyéni és csoportos vetélkedők, stb.). Az iskolai könyvtár kompetenciája révén kiemelte az információs műveltség fejlesztését, a célzott információkeresés technikájának elsajátíttatását. A könyvtári fejlesztési elképzelésekben szerepel a mindennap nyitva tartó könyvtár és a nyitvatartási idő növelése. Pályázati lehetőségek lesznek, az iskola pályázik, de mi könyvtárostanárok már most gondolkodjunk rajta, hogyan tudjuk a pályázatba beépíteni könyvtárunkat. Megemlítette, hogy ma még kevésbé kihasznált lehetőség az iskolai könyvtárakban az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer.

Éppen e célból, hogy a kollégák jobban ismerjék meg, és éljenek is a lehetőséggel, kértük fel a következő, kiskunfélegyházi előadónkat, *Csernyánszky Erzsébet* könyvtárostanár-szaktanácsadót. *Gyakorlati lépések az ODR felé – amiért, és ahogyan én használom* címmel mutatta be lépésről lépésre haladva az ODR-t.

A könyvtári törvény *a nyilvános könyvtárak alapfeladatává teszi más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését, valamint a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében való részvételt. (55.§ (1) d., e. pont)* Miért használjam, mire használjam, hogyan használjam, mi a haszna, milyen problémákkal kell szembesülnünk? – az előadás ezekre a kérdésekre adott gyakorlati szempontból megalapozott választ. Remélem, a sok hasznos információ meggyőzött bennünket arról, hogy az ODR adta lehetőségeket ki kell használnunk! Szükség van a könyvtárak egymás közti dokumentumcseréjére, csak így tudunk magas színvonalú szolgáltatást biztosítani.

Az előadások után hozzászólások, kérdések hangzottak el, melyekre a jelenlevő előadók válaszoltak. A szünetben rendelkezésre álló büfében mindenki elfogyaszthatta tízóraitját, kávé, tea mellett lehetőség volt pár szót váltani egymással.

Pontosan délben folytattuk munkánkat, a Közgyűlés moderátora *Rakonczás Szilvia* könyvtárpedagógiai szakértő volt.

A Közgyűlés határozatképességének megállapítása, a jegyzőkönyvvezető megválasztása, a szavazatszámoló bizottság megválasztása után került sor a rövid, de lényegre törő egyesületi beszámolókra. Elnökasszonyunk – *Bondor Erika* – értékelte a 2005–2006-os évet, majd *Petri Ágnes* könyvtárostanárról, gazdasági vezetőnk számokban fejezte ki a KTE anyagi helyzetét. Ezután *Szokmári Klári* könyvtárostanárról, az ellenőrző bizottság elnöke számolt be ellenőrző tevékenysége eredményéről.

A megváltozott körülmények miatt szükség volt a *KTE Alapszabályának módosítására*. Öt-hat fős bizottság vállalta magára a nagy horderejű munkát, ők készítették el azt a munkaanyagot, amelyet minden KTE tag a közgyűlés előtt már kézbe vehetett, és lehetősége volt arra is, hogy módosító javaslatait megtegye.

Dr. Horváth Sándor Domonkos könyvtáros-jogász segítette a bizottság munkáját.

Szokmári Klári, az Alapszabály-módosító bizottság vezetője ismertette a módosítás során javasolt változtatásokat, majd a KTE tagok hozzászólásaikkal, észrevételeikkel egészítették ki, így alakult ki a végleges változat. Ezután szavaztunk a KTE alapszabályának elfogadásáról.

A KTE-t *Hock Zsuzsa* képviselte abban a bizottságban, amely arra volt hivatott, hogy elkészítse a *Könyvtárosok etikai kódexét*. A pedagógus és könyvtáros etikai kódexek figyelembevételével készítette el munkacsoportunk a *Könyvtárostanárok etikai alapelveit*. Ezt a dokumentumot is hosszú előkészítő munka előzte meg. Minden KTE tag már korábban megismerkedhetett vele, sok fórumon megvitattuk, kiegészítettük, pontosítottuk. Az FPI szakértője most már a végleges formájában ismertette a kódexet és javasolta elfogadásra.

A közgyűlés ezzel véget ért, a rövid kávészünet után került sor a *Jubileumi emlékülésre*, melynek háziasszonya *Bondor Erika*, a KTE elnöke volt.

Erika rövid bevezetőt mondott az egyesület megalakulásának 20 éves jubileuma alkalmából, köszönetet mondott azoknak a kollégáinknak, akik az egyesület megszületése körül bábáskodtak, akiknek köszönhetjük, hogy most méltóképpen ünnepelhetünk.

Egyperces néma felállással, tisztelettel emlékeztünk meg azokról a kollégáinkról az egyesület húsz éves jubileumán, akik már nem lehettek közöttünk. Köszönettel gondoltunk sok évtizedes munkájukra, amelyet az iskolai könyvtárügyért végeztek. A megjelent családtagoknak *Bondor Erika* és *Hock Zsuzsa* oklevelet adott át, miközben a nevekhez kivetítőn arcok is társultak, és halkán szólt a zene. Igazán megható és emlékezetes perceknek lehettünk tanúi. Sok családtag tartotta fontosnak, hogy megjelenjen, és a már nem élők helyett átvegye az egyesület elismerő oklevelét, hiszen a család részévé is vált a szakma.

Petri Ágnes és *Suller Zoltán* konferálásában hallhattuk azoknak a könyvtárosoknak a neveit, akiket a *Könyvtárostanárok Egyesülete Szakmai életműdíjban* részesített. Emlékérmeket és oklevelet 20 kolléga vehetett át. Közülük sokan már nyugállományban vannak, néhányan még aktív státuszban dolgoznak, de mindannyiukra jellemző a szakmai elköteleződés a könyvtárak, főként az iskolai könyvtárak mellett. Jellemző rájuk a szenvedélyes munkaszeretet, ők azok, akikre mi felnézünk,

példaként követjük őket. A laudációkból gazdag és tartalmas életutakat ismerhettünk meg. A névsor Balogh Mihálytól Zsoldosné Cselényi Gyöngyiig terjed. Az egyesület minden évben szeretné kiosztani a KTE emlékérmeket, amely évente egy életműdíjat, három különböző szempontból megítélt szakmai díjat jelent majd. Minden évben egy kuratórium dönt arról, hogy a következő években kik kapják a szakmai elismerést. A kuratórium a KTE mindenkori elnökségi tagjából, valamint az előző év díjazottjaiból áll.

Jubileumi oklevéllel jutalmaztuk azokat a könyvtárosokat, akik a múltban és a jelenben is sokat tettek és tesznek az egyesületért, és a szakma nevében megköszöntük sok évtizedes munkájukat, melyet az iskolai könyvtárügyért tettek.

Elismerő oklevelet nyújtottunk át 15 kollégánknak az egyesület 20 éves jubileuma alkalmából. Ezzel köszöntük meg színvonalas munkájukat, amellyel az iskolai könyvtárügyet támogatták, vagy jelenleg is támogatják.

Végül az elnökség tagjai minden megjelentnek emléklapot adtak át, remélve, hogy felejthetetlen percek, órákat szerezünk egymásnak. Most már egy kis idő távlatából biztosan tudjuk, hogy ez így van. A sok köszönőlevél mind-mind arról tanúskodik, hogy érdemes a közösségünkért, a szakmáért tenni valamit. Az elismerő szavak pedig jól esnek, és meggyőztek minket arról, hogy csak így érdemes dolgozni. Ezen a napon sikerült újra feltöltődnünk, rejtett erő tartalékainkat előcsalogatni, és remélem, hogy munkánkat mi is elődeinkhez méltóan tudjuk folytatni. Kívánom mindannyiunknak, hogy legyen erőnk a harchoz, megküzdeni mindennel, ami még előttünk áll, és közösen, együtt, szép sikereket érünk el!

Az ünnepség legvégén Bondor Erika bemutatta azt a két kiadványt, amit a KTE a jubileumi emlékülésre jelentetett meg: kiadtunk egy jubileumi CD-t és a Kis KTE Könyvek sorozat első kötetét, melynek remélhetően lesz folytatása. Szeretnénk, ha a gyakorló könyvtárosok haszonnal forgatnák a feladatgyűjteményt, és hasonló szellemi kincseinket megosztanánk egymással. A kitüntetettek és a KTE tagjai mindkét kiadványt ajándékba kapták.

Zárásként az elnök asszony köszönetet mondott mindazoknak a segítőknek, szerzőknek, akik hozzájárultak a nap sikeréhez. Hosszan sorolhatnám ezt a névsort is, mindenkit úgysem tudnék felsorolni, de engedjék, engedjétek meg, hogy az egyesület jelenlegi, és az egyesület legelső elnökét mégiscsak név szerint is kiemeljem, hiszen az egész rendezvény a munkájuk nélkül nem lett volna ilyen színvonalas. A szervezők névsora tehát *Bondor Erikától – Ugrin Mártáig* tart.

De a nap még mindig nem ért véget. A KTE vezetősége gondoskodott arról is, hogy mindenki igazán „jókedvűen” fejezze be a napot, ezért minden jelenlevőt meghívtunk egy pohár pezsgővel való koccintásra, és mindenki fogyaszthatott mellé egy kis házi süteményt, amivel a KTE vezetősége szeretett volna kedveskedni a résztvevőknek. (Könyvtárosokhoz híven, pontos információszolgáltatást is végeztünk, a sütik mellé receptet is mellékelünk).

Jó volt látni, hogyan találtak egymásra a régi ismerősök, elevenítették fel közösen átélt emlékeiket, vagy beszélgettek családjukról.

Horváthné Szandi Ágnes